

DILEMA VECHIE

Abonare

Home

Editoriale și opinii

Tema săptămînii

La zi în cultură

Societate

Tweet 2

Mi piace 12

Share

+1 0

Poza 1 din 4

Liliana NICOLAE | La fața timpului

De „La doi boi“ la Parlamentul European

Știam că piața e deschisă doar pînă la ora 14, așa că mă grăbeam să-i prind forfota. În metrourul bruxellez, lîngă mine - o familie cu doi copii. Vorbeau franceza și - după cum erau îmbrăcați - nu păreau foarte înstăriți. În schimb, erau foarte gălăgioși. Metrourul era al lor! M-am gîndit, o clipă, că sînt români. Cărau după ei un cărucior pe care scria „British“ și poate că mergeau la aceeași

piață ca și mine. În scurt timp, puțina franceză pe care o știau s-a terminat și au vorbit în română. Tot nu știam unde e piața, așa că m-am ținut după ei.

DE ACELASI AUTOR

- Să fie lumină!
- Lecția de istorie altfel: partizanii și comunismul
- Presa locală, între embargoul informatic și cel economic, „parțial liberă“
- Moartea domnului Câmpeanu

Așa am ajuns la *Abattoirs d'Anderlecht* sau „La doi boi“ - cum îi spun românii care trăiesc în Belgia și cunosc foarte bine piața. Numele românesc vine de la cele două statui din bronz aflate la intrare și care reprezintă, de fapt, niște tauri, nicidecum boi. N-am aflat pe ce suprafață se întinde piața, dar știu că e vorba de sute de metri pătrați și că acoperișul este susținut de sute de coloane de fontă. Cine mi-a vorbit despre această piață a comparat-o cu Piața Obor din București, cum era pe vremuri.

Iar pe un forum al românilor din Belgia, răspunsurile date la întrebarea „unde găseșc produse românești, în Bruxelles?“ erau cam așa: „Renumita piață «La doi boi» (piața din Anderlecht), de vineri pînă duminică inclusiv, între stația de metro Clemenceau și Delacroix. Găsești de toate: fructe, legume, țoale, mezeluri și lactate (și românești), carne, pește și tot ce vrei.“

„Și români... și manele...“ - completează altul. „Și se coboară la Clemenceau. Și care nu știe de «doi boi», sigur știe de Abator.“

„Și ce dacă se ascultă manele? Ce-ai vrea să se asculte? Mozart?“ - intervine un al treilea în discuție.

Ei bine, „La doi boi“ n-am auzit manele în duminica aceea (era duminica în care a avut loc votul pentru Parlamentul European!). Nici Mozart.

Familia pe care o urmărisem se pierde printre tarabe. Mă pierd și eu. Sînt strigate toate fructele pămîntului, în toate limbile pămîntului. Tarabele sînt ca un curcubeu, de la roșul căpșunilor, la verdele cepei. De la galbenul bananelor, la verdele spanacului. Vînzătorii par să cînte cu strigături, pe mai multe voci. E un spectacol de sunet, culoare, miros. Peste toate miroase zdravăn a mentă. Dintr-odată, însă, simt miros de bălegar. În mijlocul pieței. Caut sursa și o găseșc. Printre tarabe era, nici mai mult, nici mai puțin decît un carusel. Ca într-un film suprealist, cu cai adevărați, călăriți de copii care țipau și ei în toate limbile pămîntului! Cred că am mai văzut prin filmele vechi așa ceva, într-o scenă cu un bîlci, probabil! Caii erau legați cu o sfoară de un stîlp și, ajutați de un bărbat care-l ținea pe unul de căpăstru, se învîrteau în jurul stîlpului din lemn, plimbîndu-i pe copii. 4 euro plimbarea.

Mă dezmeticesc din descoperirea făcută în mijlocul pieței din orașul din inima Europei și continui periplul printre tarabe. De fapt, îi caut pe români. Mi se spusese că-i găseșc la mici și bere. Așa că întreb primii români întîlniți unde se pot mânca mici. Așa ajung - printre vînzători care voiau să-mi vîndă „*Cigarette, madame*. Din Ucraina!“ Sau „Un telefon, doamna?“ - la chioșcul domnului Ifrim. Zeci de mititei sînt învîrțiți cu o paletă pe un grătar. Domnul Ifrim, un bărbat mărunțel și slab, cu o mustață mică, poartă mîndru un halat alb. A fost măcelar în România. Și de carne s-a ocupat și în ultimii 24 de ani, de cînd e în Belgia. „Avem chioșcul ăsta din '98. Înainte am avut restaurant aici, în Belgia. Acum facem mici. 5000-6000 de mici pe săptămînă.“

De la chioșcul lui cu mititei, emigrantul român se vede prin ochii de afacerist ai domnului Ifrim: „Care muncesc, mîncîncă, care nu - se uită!“ Cîțiva bărbați care așteptau la rînd rîd și îi dau dreptate. „E greu. Nu pot să spun că sînt mulțumiți. Care se descurcă în România se descurcăși aici!“

„Micul și berea românească, dorul de casă, nu-i prea bine aici, dar nici acasă nu-i mai bine!“ Bărbatul plescăie cu poftă. Îmi spune că lucrează în construcții, că a fost și în Spania, și în Germania... „Am devenit nomad, doamnă! Caut un loc de muncă, din țară-n țară. Și normal că nu-i bine... că mi-am lăsat țara și familia. Dar la vot tot nu mă duc! Mă dați la PRO TV? Să-i spun nevastă-mii să se uite!“

Pe drumul de la piață la metrou întîlnesc, în cinci minute, trei români. Într-o franceză rostită cu oarecare noblețe (ca să-ți inspire încredere: „Doamnă, e lucru serios. Nu vreți să încercați?“), toți mă îndeamnă să-mi încerc norocul la alba-neagra. Miza e 50 de euro. Îi văd pe complicii bărbatului care mișcă cu repeziciune, ca un magician, borcanele sub care e ascunsă o piatră, cum scot cu nonșalanță bancnota, dispuși să piardă sau să cîștige. La trecerea de pietoni aud replica celebră, care i-a exasperat pe francezi: „S'il vous plaît, madame!“ Un tînar cocoșat, la bustul gol, ține în mîna o cutie goală. „De unde ești?“ „Din București.“ „N-ai cîștigat nimic azi?“ „De-abia am venit!“ „Ai învățat franceza?“ „Vă dați seama... de șase ani de cînd sînt aici!“ Între timp, apar lîngă mine trei copii, cu cîte o cutie în mîna, și cu același text: „S'il vous plaît, madame!“

La metrou se aude un acordeon. Da, cîntă un român. *Viva l'amore!* Cobor din metrou. Se aude o vioară. Un vals. Da, alt român. Mă duc să votez. Altă lume. În sediul din centrul capitalei Belgiei, la doi pași de Parlamentul European, la reprezentanța României în Uniunea Europeană, sînt aproape 15 persoane care așteaptă să le vină rîndul la vot. E liniște. Majoritatea sînt tineri. Lucrează sau studiază la Bruxelles. Unii se cunosc între ei și se salută politicos. „Ce de partide sînt!“ îmi spune o doamnă din fața mea. „Nu știam că în România mai există Partidul Verzilor. Și mai e și unul ecologist pe deasupra! Și au și cîte 40 de candidați fiecare!“

Votăm. Responsabil. Civilizat. Din diferite motive. În Belgia, votul este obligatoriu, iar în ziua alegerilor europarlamentare sînt și alegeri generale și regionale. Așa că belgienii ar trebui să voteze de două ori. Și de obicei votează, pentru că - în caz contrar - amenda e de peste 200 de euro. Dar orașul e parcă mai liniștit decît în alte duminici. Unii spun că atentatul de la Muzeul Evreiesc, cu o zi înainte, în care au murit cîțiva oameni împușcați, i-ar fi speriat pe belgieni. Însă incidentul nu are nici o legătură cu alegerile. Și nici cu turismul. Așa că, dinspre Piața Luxemburg, unde se află Parlamentul European, vine un grup de turiști, cu pălării și ochelari de soare. Aici e, deja, alt Bruxelles - Bruxelles-ul european (unii îl compară cu celebrul cartier de birouri City, din Londra), dar și o altă diaspora românească. Oficial, în Belgia trăiesc 55.000 de români, dintre care 30.000 în Bruxelles. Din acești 30.000, cam 2500 lucrează în instituțiile europene (Parlament, Consiliu, Comisie...), dar și în ONG-uri, firme de consultanțăș.a.m.d.

Dan Luca este unul dintre ei. Este director Euractiv, la Bruxelles, expert în afaceri europene, domeniu pe care îl predăși la cîteva universități, în Belgia, dar și în România. Ne întîlnim la o cafenea de lîngă Parlamentul European. Dimineața, la 8 și jumătate. Ce e, de fapt, cu Europa? De ce ar trebui să ne intereseze? Și... cu ce ne ajută? Sînt întrebări la care și astăzi, la șapte ani de la integrare, unii români nu știu să răspundă. Dan Luca îmi vorbește despre un paradox din România: există foarte multe școli de studii europene, dar poate nici 5% dintre absolvenți nu lucrează în domeniu. „Apoi, noi, românii, suferim de o bipolarizare. Ar trebui să înțelegem că nu e o Românie și o Europă, ci doar o Românie europeană. Altfel, vom rămîne tot timpul niște frustrați. Vorbim prea mult despre ei și noi. Pe de altă parte, trebuie să înțelegem că Uniunea Europeană e un potențial fantastic pentru România. E așa-zisul aur albastru, de care ar trebui să învățăm să profităm.“

Pe stradă, însă, în capitala Uniunii Europene, eurooptimismul românilor din sondaje se transformă într-un soi de eurorealism: „Cu ce ne ajută pe noi Uniunea Europeană? Cu nimic, doamnă!“ îmi spune un muncitor în construcții, aflat în pauza de masă. „Dacă muncim aici, muncim pentru că nu are Belgia forță de muncă, nu de alta!“

Rezultatul alegerilor europarlamentare a arătat, însă, că mai puțin de jumătate dintre cetățenii cu drept de vot din statele membre încă mai cred în Uniunea Europeană. 43% au votat. Un pic mai mult decît acum cinci ani. Asta în contextul în care se discută tot mai mult despre eurofobie, europesimism și euroextremism - toate aceste curente punînd sub semnul întrebării chiar existența pe mai departe a Uniunii. Deocamdată, un prim pericol pe care-l văd analiștii i-ar privi direct pe români și pe bulgari. Ar fi vorba - după cum mi-a spus Doru Franțescu, director VoteWatch, un ONG cu sediul la Bruxelles, care monitorizează activitatea europarlamentarilor - de presiunile pe care reprezentanții în Parlamentul European ai partidelor antiimigrație ar putea să le facă asupra propriilor guverne, privind dreptul la liberă circulație și la piața muncii în UE.

Liliana Nicolae este jurnalist Radio Europa FM.

Acest articol face parte din Proiectul „Safety Net for European Journalists“ (<http://www.balkanicaucaso.org/>) și a fost realizat cu ajutorul Uniunii Europene. Conținutul acestui articol intră sub responsabilitatea Osservatorio Balcani e Caucaso și Dilema veche, și nu trebuie considerat că ar reflecta în vreun fel opiniile Uniunii Europene.

Like 128

 INREGISTRATI-VA PENTRU A RECOMANDA

TIPARITI ARTICOLUL

COMENTARIU

TRIMITETI PRIN E-MAIL UNUI PRIETEN

RECOMANDATI

ABONATI-VA PRIN RSS

PUBLICITATE

Rodica ZAFIU
Onomatopoe

Interjecțiile și onomatopoele aparțin prin tradiție unei zone lingvistice mai puțin studiate. E de obicei o surpriză pentru un începător într-ale lingvisticii să descopere cum sunetele și zgomotele naturale, de pildă strigătele produse de animale, sînt approximate de limbile existente în feluri destul de diferite.

citiți

Cu ochii-n 3,14

• Prezentînd o știre despre salvarea unor „urși beți“ - animalele fiind ținute captive într-un bar din Soci, unde li i se dădea alcool pentru amuzamentul clienților -, prezentarea a făcut o greșeală absolut onestă, spunînd că „rușii beți vor fi aduși la dezalcoolizare în România“. Acum, serios, de urși beți n-am prea auzit, dar de ruși... (S.G.)

• Am primit din Statele Unite un plic pe al cărui timbru era portretul lui Richard Feynman, cel care a pus bazele fizicii cuantice, considerat a fi cel mai important fizician din ultima jumătate de secol. Am răspuns acelei scrisori printr-un plic pe al cărui timbru românesc era o reproducere cu scena Nașterii Domnului. (M. C.)

citiți